Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	PB-13C/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3721201450
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ing. Gabriela Sopková, PhD.
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2024:3721201450.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, sudkyňou JUDr. Ing. Gabrielou Sopkovou, PhD., v spore žalobcov 1/ A. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C. XX, 2/ D. A. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, 3/ E. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom C. - F. XX, X/ C. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, 5/ D. E. G., narodenej XX.XX.XXXX, bytom B., H. X, právne zastúpených JUDr. Janou Veľas Hlucháňovou, advokátkou so sídlom Bytča, Červeňanského 540, proti žalovaným 1/ C. I., narodenej XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, právne zastúpenej JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., so sídlom Považská Bystrica, Centrum 18/23, IČO: 46 528 644, 2/ J. K. H., A. so sídlom L. XX/XX, G. C., H. X, IČ: XX XXX XXX konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom J. H., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom B., M. N. X/X, IČO: XX XXX XXX, právne zastúpenej JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom Martin, Pavla Mudroňa 26, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 3 500 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 3 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi 3/ sumu 3 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi 4/ sumu 3 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 5/ sumu 3 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

VII. Žalobcovia m a j ú voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania sú žalovaný 1/ a žalovaný 2/ povinní zaplatiť žalobcom do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti rozhodnutia vydá súdny úradník, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobcovia 1/ až 5/ domáhali uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť žalobcovi 1/ 30 000 EUR, žalobkyni 2/ 15 000 EUR, žalobcovi 3/ 15 000 EUR, žalobcovi 4/ sumu 15 000 EUR, žalobkyni 5/ 15 000 EUR s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia druhého zo žalovaných a náhrady trov konania. Žalobcovia 1/ až 5/ uviedli, že sú pozostalými príbuznými po E. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, naposledy bytom C. XX, keď žalobkyňa 1/ je pozostalou manželkou a žalobcovia 2/ až 5/ sú jeho deťmi. K usmrteniu E. B. došlo dňa XX.XX.XXXX o 17:05 hod. tak, že sa žalovaná 1/ dostatočne nevenovala riadeniu motorového vozidla, nesledovala situáciu v cestnej premávke a išla neprimerane rýchlo k tomu, aby dokázala včas zastaviť vozidlo. V dôsledku uvedeného žalovaná 1/ prešla po živom chodcovi E. B. (ležiacom na vozovke po predchádzajúcej nehode s iným vozidlom), ktorého svojim vozidlom usmrtila. Uvedené protiprávne konanie žalovanej 1/ bolo trestnoprávne kvalifikované ako trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona. K usmrteniu E. B. sa žalovaná 1/ v plnom rozsahu priznala a bola rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 28.06.2019, sp. zn. 35T/46/2019, za uvedený trestný čin právoplatne odsúdená. Usmrtením E. B. ako manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcov 2/ až 5/ došlo zo strany žalovanej 1/ k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov 1/ až 5/ ako pozostalých rodinných príslušníkov, najmä do ich práva na osobný, rodinný život a práva na súkromie. E. B. bol v čase svojej smrti dôchodca, ktorý sa však aktívne staral o svoju manželku (žalobkyňa 1/) a tiež udržiaval veľmi vrúcne vzťahy so svojimi deťmi a vnúčencami. Táto tragédia hlboko otriasla celou rodinou B. a zanechala v psychike žalobcov 1/ až 5/ bolestnú nezmazateľnú stopu. E. B. bol milujúci manžel a otec, o všetky štyri deti sa riadne staral. Žalobcovia 2/ až 4/ žijú v obci C., čo im umožnilo byť s otcom takmer v dennom kontakte. Žalobkyňa 5/, napriek miestu svojho bydliska v B., rodičov často a rada navštevovala. Celá rodina sa mnohokrát stretávala nielen na rodinných oslavách, ale takmer každý deň bol aspoň jeden zo súrodencov s otcom v osobnom kontakte. E. B. so svojimi deťmi udržiaval krásny vzťah aj v dospelosti, bol s nimi pri každej významnej životnej udalosti, na každej svadbe, stužkovej, promócii, oslave narodením, menín či krstinách. Osobné stretnutia otca a detí sa neobmedzili len na sviatky a jubileá, ale stretávali sa s otcom prakticky na dennej báze a vedeli, že uňho nájdu vždy milé slová ako aj pomocnú ruku. Keď prišli na svet vnúčatá, bol z neho pyšný dedko. Rád a ochotne vnúčatá kočíkoval, chodil s nimi na prechádzky alebo ich postrážil, keď to bolo potrebné. Žalobkyni 2/ a žalobcovi 4/ E. B. daroval pozemky, kde si obaja postavili rodinné domy, za čo mu boli veľmi vďační. V deň svojej smrti bol E. B. u žalobkyne 2/ na návšteve. L. E. B. najviac zasiahla jeho manželku - žalobkyňa 1/. Tá sa na neho vždy spoliehala pri všetkých záležitostiach či už administratívnych a úradných, či pri rozhodovaní o chode domácnosti. Jej manžel sa vždy staral o platenie účtov a o všetko, čo súviselo s domom (najmä údržba domu, rekonštrukcie, údržba záhrady). Jeho smrťou prišla o manžela, zázemie aj finančnú istotu. S touto ranou osudu nie je dodnes vysporiadaná. Manželmi boli 38 rokov, pričom žili v harmonickom a pokojnom vzťahu, boli si vzájomnou oporou, starali sa jeden o druhého a nikdy nemali medzi sebou vážnejšie konflikty. Žalobkyňa 1/ smrťou manžela prišla vlastne o časť svojej osobnosti, nakoľko spolu prežili väčšinu svojho života. Ďalej žalobcovia 1/ až 5/ uviedli, že žalovaná 1/ počas celého trestného konania neprejavila voči žalobcom 1/ až 5/ žiadne gesto ľútosti či aspoň pokus o ospravedlnenie. Dňa 30.03.2021 adresovali žalobcovia 1/ až 5/ žalovanej 1/ predžalobnú výzvu, ktorou žalovanú 1/ vyzvali s poukazom na § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neoprávneným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti. Žalovaná 1/ v odpovedi uviedla, že nárok žalobcov 1/ až 5/ uznáva, ale tento nárok by podľa jej názoru mal v plnej miere uspokojiť žalovaný 2/. Žalovaný 2/ listom žalobcom 1/ až 5/ oznámil, že ich nárok žalobcov neuznáva. Žalobcovia 1/ až 5/ uviedli, že z rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie ako aj judikatúry najvyšších súdnych inštitúcii Slovenskej republiky je zrejmé, že žalovaná 2/ je v spore pasívne vecne legitimovaná. Pokiaľ ide o výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy túto žalobcovia 1/ až 5/ odôvodnili tým, že žalovaná 1/ sa v čase dopravnej nehody dostatočne nevenovala riadeniu motorového vozidla, dostatočne nesledovala situáciu v cestnej premávku a tiež jazdila neprimerane rýchlo. V dôsledku tohto kumulovaného závažného porušenia povinností vodiča usmrtila E. B., čím došlo k zásahu do emocionálnej sféry a k neodvrátiteľnému, mimoriadne významnému, veľmi citlivému a hlbokému zásahu do práva na ochranu súkromia a rodinného života žalobcov 1/ až 5/. Medzi žalobcami 1/ až 5/ a nebohým existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne putá, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, tvorili s nebohým fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Z nečakanej smrti nebohého prežívali nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a

šoku, ale stratili i možnosť viesť s ním súkromný život odo dňa jeho smrti. Túto stratu žalobcovia 1/ až 5/ prekonávali s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami. Protiprávnym konaním žalovanej 1/ došlo k nenávratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec ich súkromného života a tým k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv, práva na súkromie a rodinný život; právo na ochranu osobnosti žalobcov bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou; vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná a nenapraviteľná. K žalobe žalobcovia 1/ až 5/ priložili odpoveď žalovaného 2/ zo dňa 30.10.2018 na predžalobnú výzvu, odpoveď žalovanej 1/ zo dňa 06.04.2021 na predžalobnú výzvu, oznámenie škody z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistnú zmluvu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 28.06.2019, sp. zn. 35T/46/2019, 6 ks rodinných fotografií, predžalobnú výzvu zo dňa 30.03.2021 adresovanú žalovanej 1/ a predžalobnú výzvu zo dňa 12.04.2021 adresovanú žalovanému 2/.
2. Žalovaná 1/ k žalobe uviedla, že je jej veľmi ľúto, že pripravila o život iného človeka a následky tejto traumy má dodnes. Žalovaná 1/ však mala za to, že prípadnú nemajetkovú ujmu žalobcov 1/ až 5/ by mal znášať žalovaný 2/ ako poisťovňa zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a nie je dôvod požadovať toto plnenie od žalovanej 1/. Ďalej uviedla, že doposiaľ nárok žalobcov 1/ až 5/ neuznala. V odpovedi na predžalobnú výzvu bolo uvedené iba to, že prípadnú škodu si majú nárokovať od poisťovne, teda žalovaného 2/. Čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy, ktorú požadujú žalobcovia 1/ až 5/, táto sa žalovanej 2/ javila ako neprimerane vysoká.
3. Žalovaný 2/ uviedol, že nesúhlasí s uplatneným nárokom. Uviedol, že pojem škoda nie je možné extenzívne vykladať tým spôsobom, že v sebe zahŕňa tiež nemajetkovú ujmu. Odškodnenie nemajetkovej ujmy osobitný právny predpis (zákon č. 381/2001 Z. z.) neupravuje. Preto mal za to, že v tomto konaní nie je pasívne vecne legitimovaný. K výške uplatnenej nemajetkovej ujmy žalovaný 2/ uviedol, že nehoda (kolízia s vozidlom žalovanej 1/) sa stala v čase, kedy s ohľadom na čas nehody viditeľnosť bola značne sťažená (tma, bez verejného osvetlenia). Nebohý E. B. v čase pred kontaktom s vozidlom žalovanej 1/ ležal na vozovke, pričom ležiaca postava nebohého nebola nijako na neosvetlenej vozovke označená tak, aby ju vodička mohla včas pri daných podmienkach zaregistrovať a vyhnúť sa kolízii. Zároveň malo byť u nebohého následne v rámci trestného konania príslušnou skúškou zistené, že v čase nehody bol pod vplyvom alkoholu. K vyjadreniu žalovaný 2/ priložil záznam o východe a západe slnka dňa 30.10.2018 a reláciu dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody.

4. V replike žalobcovia 1/ až 5/ uviedli, že sa s tvrdením o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 2/ nestotožňujú, nakoľko recentná rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR je konštantná v tom, že vo veciach s obdobným skutkovým základom za vzniknutú nemajetkovú ujmu spôsobenú pri dopravnej nehode zodpovedá so škodcom jeho poisťovňa z titulu povinného zmluvného poistenia motorového vozidla. Ďalej žalobcovia 1/ až 5/ uviedli, že odmietajú akékoľvek úvahy o tom, že E. B. nesie na svojom usmrtení akýkoľvek podiel viny. E. B. si neľahol dobrovoľne a ani v dôsledku požitia omamných látok na vozovku, ale na tejto ležal po predchádzajúcej zrážke s iným motorovým vozidlom. Bezprostrednou príčinou stretu E. B. s motorovým vozidlom žalovanej 1/ bolo, že žalovaná 1/ porušila viaceré svoje povinnosti vodiča. To, že v danom čase už bolo po zotmení, nič nemení na tom, že za vznik nehody a usmrtenie E. B. nesie v plnej miere právnu zodpovednosť žalovaná 1/.

5. V duplike žalovaný 2/ uviedol, že v prípade žalobcov 2/ až 5/ ide o dospelé deti, ktoré, až na žalobcu 3/, nezdieľali so zomrelým spoločnú domácnosť, ale majú vlastné domácnosti so svojimi partnermi a deťmi. Túto okolnosť bude potrebné pri výške nemajetkovej ujmy primerane zohľadniť. Rovnako žiadal zohľadniť aj (osobitné) okolnosti dopravnej nehody, ktoré zohľadnil aj trestný súd, a to v druhu a výške uloženého trestu. Bolo by nespravodlivé, aby žalovaná 1/ niesla následky aj za okolnosti, ktoré v premávke sama nespôsobila a ani prevádzkou svojho vozidla nevyvolala. Nebohý ležal pred zrážkou s vozidlom žalovanej 1/ na vozovke, a to vo večerných hodinách, v neosvetlenom teréne, v dôsledku zrážky s iným vozidlom. Napriek tomu žalobcovia 1/ až 5/ vyvodzujú následky v plnom rozsahu len vo vzťahu k žalovanej 1/. Okolnosti zrážky nebohého s prvým vozidlom, následkom ktorého ostal ležať na vozovke, a prípadne aj okolnosti spočívajúce na strane nebohého, sú takými, ktoré považuje žalovaný 2/ za zásadné pre posúdenie prípadnej miery zodpovednosti za spôsobený následok práve vo vzťahu k (prevádzke vozidla) žalovanej 1/.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. PB-13C/25/2021-233 zo dňa 21.07.2022 tak, že: I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 1 500 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v

rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 1 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. III. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 3/ sumu 1 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. IV. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 4/ sumu 1 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 5/ sumu 1 000 EUR, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a tiež rozhodol o tom, že žalobcovia majú voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania sú žalovaný 1/ a žalovaný 2/ povinní zaplatiť žalobcom do troch dní od právoplatností uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti rozhodnutia vydá súdny úradník, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vykonaným dokazovaním dospel súd k jednoznačnému záveru o zodpovednosti žalovanej 1/ za nemajetkovú ujmu žalobcov 1/ až 5/. Žalovaná 1/ tým, že sa dostatočne nevenovala vedeniu vozidla, nesledovala situáciu v cestnej premávke a nejazdila primeranou rýchlosťou, aby bola schopná zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad, porušila § 4 ods. 1 písm. c), § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Toto porušenie právnej povinnosti malo za následok smrť E. B., keď žalovaná 1/ prešla pravou časťou svojho osobného motorového vozidla po ešte živom chodcovi E. B., ktorý zostal ležať na ceste po predchádzajúcej dopravnej nehode. Zavineným usmrtením E. B. tak žalovaná 1/ neoprávnene zasiahla do osobnostných práv žalobcov 1/ až 5/ ako pozostalých rodinných príslušníkov, najmä do ich práva na osobný a rodinný život a do ich práva na súkromie. Dôvodne sa teda žalobcovia 1/ až 5/ domáhali aj nemajetkovej ujmy (§ 13 ods. 2 OZ). Pasívna legitimácia žalovaného 2/ bola daná v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) v spojitosti s § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Je totiž potrebné vychádzať z už v súčasnosti ustálenej judikatúry (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 695/2017 z 5. decembra 2018, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6 MCdo 1/2016). S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody na zdraví“ v ustanoveniach § 4 a § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia sa v rámci náhrady škody podľa tejto judikatúry odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 OZ. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-22/12 (Haasová), v ktorom bol prijatý záver, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Týmto vnútroštátnym právom je Občiansky zákonník, ktorý v ustanoveniach § 11 a § 13 priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia blízkej osoby. Súd preto ustálil, že nárok žalobcov 1/ až 5/ na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vo vzťahu k žalovanému 2/, ktorý bol poisťovateľom žalovanej 1/ ako zodpovednej osoby, je daný a je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovanej 1/. Vzhľadom na uvedené sa tak žalobcovia 1/ až 5/ dôvodne domáhali náhrady nemajetkovej ujmy voči obom žalovaným. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, výšku náhrady určuje súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3OZ). Tieto kritériá vytvárajú základný rámec, v ktorom sa súd môže (a zároveň musí) pri úvahe o výške náhrady riadiť. Pokiaľ sa vychádza zo závažnosti vzniknutej ujmy v prípade usmrtenia osoby blízkej, je vnímaná intenzita nepriaznivého následku ako objektívne veľmi vysoká, pretože sa jedná o následok nereparovateľný, obsahujúci prvok nečakanosti. Zároveň je potrebné zohľadniť celkovú dobu pôsobenia nepriaznivého následku zásahu do osobnostných práv pozostalých, ktorá je značne dlhá, aj keď časovo presnejšie bližšie neurčiteľná. Pri posudzovaní kritérií a okolností pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súdov, je potrebné vychádzať ako z okolností na strane žalobcov, tak aj z okolností na strane žalovaného. Na strane žalobcov, je podstatná intenzita vzťahu žalobcov so zomrelým, vek zomrelého a pozostalého, otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, morálne zadosťučinenie vo forme právneho postihu žalovaného predovšetkým z trestnoprávnej sankcie. Pri posudzovaní intenzity vzťahu žalobcov so zomrelým je potrebné skúmať nielen existenciu príbuzenského vzťahu, prípadne status osoby blízkej a súžitie v spoločnej domácnosti, ale z hľadiska nároku na nemajetkovú ujmu je potrebné zaoberať sa aj intenzitou vzťahu žalobcov so zomrelým. Z dokazovania vyplynulo, že žalobcovia 1/ až 5/ mali s E. B. vytvorený živý a veľmi blízky vzťah, ktorý vyplýval z ich blízkeho rodinného puta. Žalobkyňa 1/ bola manželkou E. B. 38 rokov, pričom

spolu vychovali štyri deti. Spoločne s E. B. žila, hospodárila a zdieľala svoj voľný čas. Strata manžela ju ochudobnila o ďalší spoločný život a zanechala na nej psychické dôsledky, ktoré doposiaľ pretrvávajú a aj v budúcnosti budú pretrvávať. Strata žalobkyne 1/ je tak veľmi významnou a nenahraditeľnou. Rovnako žalobcovia 2/ až 5/ ako deti E. B., mali s ním vytvorený živý a veľmi blízky vzťah, ktorý vyplýval z ich blízkeho rodinného puta. Žalobkyňa 2/ žila v blízkosti E. B. (v jednej obci) a takmer denne sa stretávali. Žalobca 3/ býval s E. B. v jednej domácnosti a žalobca 4/ mal dom postavený na tom istom dvore ako E. B.. Žalobcovia 2/ až 4/ tak E. B. denne stretávali, vzájomne si pomáhali pri vykonávaní denných úloh a potrieb, spoločne trávili sviatky a výročia blízkych a aj iné spoločné voľné chvíle. Boli si oporou a zdieľali svoje radosti a problémy. Žalobkyňa 5/, aj keď sa odsťahovala z rodnej obce, udržiavala s E. B. veľmi čulý vzťah. Pravidelne sa domov vracala, aj niekoľkokrát do mesiaca. V čase svojej materskej dovolenky trávila čiastočne čas v domácnosti E. B.. Zhrnujúc vyššie uvedené tak súd ustálil, že vzťahy medzi žalobcami 1/ až 5/ a E. B. boli veľmi vrúcne. Pokiaľ ide o vek a zdravotný stav E. B., tento nebol vo veku, ktorý by bol dôvodom na zníženie uplatnenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. E. B. bol v čase nehody vo veku 61 rokov. Bol však stále aktívny, o čom svedčí aj skutočnosť, že bol zrazený, keď šiel na bicykli. Z výpovedí žalobcov 1/ až 5/ vyplynulo, že pracoval na záhrade, pomáhal im s výchovou detí a pod. Po zdravotnej stránke neboli zistené žiadne významné choroby. E. B. bol tak relatívne zdravý, samostatný a v prípade potreby schopný pomôcť svojim blízkym. Čo sa týka hmotnej závislosti nejakej osoby na E. B., táto nebola zistená. Aj keď výpovede žalobcov 2/ až 5/ naznačili, že im v minulosti finančne pomáhal, v čase nehody, vzhľadom na ich vek a schopnosť samostatne sa živiť, už títo neboli hmotne naviazaní na E. B.. Čo sa týka žalobkyne 1/, tam hmotná závislosť v určitom rozsahu bola, nakoľko ako manželia spoločne hospodárili, a teda príjem E. B. predstavoval aj príjem žalobkyne 1/. Po smrti E. B. sa však žalobkyňa 1/ nestala nemajetnou, či neschopnou pokryť svoje potreby len zo svojho príjmu (dôchodku). Preto nemožno konštatovať, že by smrť E. B. po finančnej stránke výrazne žalobcov 1/ až 5/ zasiahla. Zásah bol tak predovšetkým imateriálny. Ďalej bolo pri výške náhrady nemajetkovej ujmy nutné skúmať aj okolnosti na strane žalovaného - miera jeho zavinenia a spoluzavinenia na usmrtení osoby, postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a ďalšie), dopad udalosti do sféry žalovaného a majetkové pomery na strane žalovaného. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že zavinenie žalovanej 1/ je dané. Žalovaná 1/ bola aj trestnoprávne postihnutá a je zodpovedná aj civilnoprávne. O uvedenom nie pochýb a ani sporu medzi stranami. Po toto konanie najvýznamnejším však bolo posúdiť mieru spoluzavinenia samotného E. B.. Z vykonaného dokazovania z trestného konania vyplynulo, že E. B. viedol bicykel pod vplyvom alkoholu, pričom bol absolútne nespôsobilý správne a bezpečne viesť bicykel v cestnej premávke. Bicykel bol neosvetlený a bez reflexných prvkov. E. B. bol oblečený v tmavom oblečení a takisto bez akýchkoľvek reflexných prvkov. Pri odbočovaní sa nepresvedčil, či tak môže bezpečne urobiť a vošiel do jazdnej dráhy prichádzajúcemu osobnému motorovému vozidlu Škoda Fabia, čím E. B. vytvoril náhlu a nepredvídateľnú prekážku v koridore jazdy vozidla Škoda Fabia, v dôsledku čoho došlo k stretu vozidla s ním a k jeho zraneniu. Následne zostal ležať na ceste, čím bola vytvorená neosvetlená a ťažko spozorovateľná prekážka v jazde žalovanej 1/. Je tak zrejmé a s týmto výsledkom skončilo aj trestné konanie, že E. B. v úplnosti zavinil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k jeho zrazeniu osobným motorovým vozidlom Škoda Fabia. Zároveň však E. B. svojim konaním spoluzavinil aj druhú dopravnú nehodu, v ktorej dôsledku bol prejdený osobným motorovým vozidlom žalovanej 1/. Aj na druhú nehodu totiž malo vplyv, že E. B. vstúpil na pozemnú komunikáciu v nevhodnom oblečení a pod vplyvom alkoholu v takej miere, ktorá ho činila absolútne nespôsobilým v cestnej premávke. Hoci už bol v čase druhej dopravnej nehody len ležiacim, vždy bol neosvetlený a bez akýchkoľvek reflexných prvkov v čase zníženej viditeľnosti - stmievania sa. Keďže k druhej nehode došlo v krátkom časovom okamihu po prvej nehode, na mieste panoval zmätok a miesto nehody nebolo riadne označené. Ako uviedla samotná žalovaná 1/ prítomnosť iných áut a iných osôb rozptýlila jej pozornosť. Žalovaná 1/ nemohla s ohľadom na okolnosti dospieť hneď k jednoznačnému záveru, že táto prítomnosť áut a osôb je dôsledkom dopravnej nehody a že na vozovke v jej jazdnej dráhe leží zranený človek. Uvedené tak znižuje (nie však vylučuje) mieru zodpovednosti žalovanej 1/. S prihliadnutím na uvedené spoluzavinenie E. B., ktoré bolo výrazného rozsahu a ďalšie okolnosti, ktoré znižujú mieru zodpovednosti žalovanej 1/, bolo potrebné aj výrazne znížiť výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy. S ohľadom na výsledky dokazovania, intenzitu vzťahov žalobcov 1/ až 5/ s E. B. a jeho spoluzavinenie zásahu do osobnostných práv žalobcov 1/ až 5/, súd ustáli, že primeraná náhrada nemajetkovej ujmy je 1 500 EUR vo vzťahu k žalobkyni 1/ ako manželke a 1 000 EUR vo vzťahu ku každému zo žalobcov 2/ až 5/. Súd tak zohľadnil významnosť manželského puta, ktoré prevyšuje aj rodičovské puto. Skutočnosť, že sú žalovanými dva subjekty a každý na základe iného právneho základu, súd zohľadnil tak, že povinnosť platiť uložil obom žalovaným s tým, že plnením jedného zo žalovaných dochádza v rozsahu plnenia k zániku povinnosti druhého žalovaného.

7. Proti citovanému rozsudku podali žalobcovia a žalovaný 2/ v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Trenčíne vo veci rozhodol uznesením č.k. 27Co/122/2022-283 zo dňa 26.10.2023, právoplatným a vykonateľným dňa 14.12.2023, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti – vo výroku VI. a v závislom výroku o trovách konania – vo výroku VII. zrušil a vec vrátil v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že vyhodnotením rozhodujúcich skutočností v okolnostiach posudzovanej veci zastáva názor v zhode so žalobcami, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia v požadovanom rozsahu a kvalite nezhostil povinnosti zrozumiteľne a vyčerpávajúcim spôsobom vysvetliť a zdôvodniť svoje rozhodnutie vo všetkých jeho častiach s dôrazom na odôvodnenie samotných skutkových a právnych záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd nespochybňuje vo vzťahu k žalobcom ich ujmu, zásah do ich osobnostných práv, predovšetkým do súkromia, rodinného života a do citovej a emocionálnej sféry. Občiansky zákonník neurčuje minimálnu ani maximálnu hranicu majetkovej ujmy. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou žalobcami požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Súd vo svojom rozhodnutí musí uviesť dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. I keď výška nemateriálnej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu mimo rámec akejkoľvek kontroly. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol neoprávnený zásah vyvolať. Nemožno presne zistiť skutočnú ujmu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určovaná základnými zákonnými kritériami. A to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je preto dôvodné prihliadať pri úvahe o primeranosti výšky nemajetkovej ujmy na celkovú povahu a jednotlivé okolnosti konkrétneho prípadu (t. j. intenzitu, povahu, spôsob neoprávneného zásahu, k charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, k trvaniu a rozsahu vzniknutej nemajetkovej ujmy). A práve takto priznanú výšku nemajetkovej ujmy je potrebné riadne odôvodniť tak, aby bola preskúmateľná a to vo vzťahu ku každému žalobcovi individuálne a aby bolo možné posúdiť adekvátnu primeranosť priznania výšky nemajetkovej ujmy u každého zo žalobcov adresne, a to vo vzťahu k jednotlivým kritériám pre posúdenie jej primeranosti. Odvolací súd vyjadril súhlas s odvolacou námietkou žalobcov, že súd prvej inštancie žiadnym konkrétnym spôsobom neodôvodnil výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o samotnú výšku náhrady, ktorej priznanie namietajú žalobcovia, hodnotiac ju ako neprimeranú, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie mal zohľadňovať aj ustálenú súdnu prax, poukazujúc na niektoré z rozhodnutí všeobecných súdov, pričom bolo na jeho vlastnom uvážení, ktoré z rozhodnutí použije. K danej problematike existujú súdne rozhodnutia s rozdielnou sumou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pri ktorej ustálení zvažovali súdy (rôzne) v konaní zistené okolnosti, posudzujúc každú vec individuálne. Uvedené zohľadnenie ustálenej súdnej praxe v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje. Súd prvej inštancie mal najskôr ustáliť výšku nemajetkovej ujmy ako takej a až následne od tejto sumy odpočítavať spoluzavinenie poškodeného, pre ktoré posúdenie zavinenia je nutné dôsledne skúmať jednotlivé porušenia poškodeného. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku len v krátkosti odôvodnil prihliadnutie na spoluvinu zomrelého. Majúc za to, že spoluzavinenie bolo výrazného charakteru, preto výrazne znížil výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobcovia ale dôvodne namietajú, že v uvedenom smere nie sú dostatočne zodpovedané rozhodujúce otázky, tiež ich argumenty, prostredníctvom ktorých či už žalobcovia obhajovali svoj nárok, či žalovaní argumentovali proti nemu. Z odôvodnenia nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie bol v potrebnom rozsahu venoval zodpovedaniu týchto významných otázok pre rozhodnutie vo veci. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP a § 391 ods. 1 CSP). Zároveň uviedol, že súd prvej inštancie riadiac sa vyššie uvedeným, by mal opätovne preskúmať žalobcami uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu, ďalej riadne odôvodniť intenzitu zásahov do rodinného a súkromného života žalobcov individuálne a pokiaľ im prizná predmetný nárok, tento musí zodpovedať racionálnej úvahe, ako aj judikatúre nielen tunajšieho súdu, ale aj judikatúre najvyšších súdnych autorít. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci, bude odstrániť zistené nedostatky špecifikované v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia, prípadne vykonať ďalšie dokazovanie v závislosti od produkovaných návrhov stranami, pričom bude postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvej inštancie, svojím procesným postupom poskytne stranám možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky, CSP, argumenty produkované stranami (tiež v odvolacom konaní) a zistené skutočnosti starostlivo vyhodnotí podľa zásad § 191 CSP a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný

odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby odôvodnenie vytváralo dostatočné skutkové a právne východiská pre uskutočnenie jeho prieskumu v prípadnom ďalšom odvolacom konaní. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP.

8. Na pojednávaní konanom dňa 27.02.2024 sa žalobcovia pridržiavali svojej skutkovej a právnej argumentácie a nežiadali vykonať ďalšie dokazovanie. Uviedli, že sú zdrvení od osudného dňa 30.10.2018, kedy žalovaná l/ bezohľadne usmrtila manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcov 2/ až 5/. Intenzívne prežívajú pocity zúfalstva a bezmocnosti. Toto súdne konanie, ktoré trvá odo dňa 13.05.2021, ich negatívne emócie znovu oživuje a znova bolestne zasahuje do ich myslí a sŕdc. V konaní na súde I. inštancie bolo spoľahlivo preukázané, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo. Vykonaním výsluchov žalobcov bola preukázaná hĺbka citovej straty žalobcov, rozmer zásahu do osobnostných práv žalobcov, najmä do sféry ich rodinného a súkromného života s nebohým manželom a otcom. Ako správne konštatoval Krajský súd v Trenčíne vo svojom uznesení sp. zn. 27Co 122/2022 v bode 12. zásah do osobnostných práv žalobcov bol v spore jednoznačne preukázaný. Ďalej bolo v konaní výsluchmi strán sporu preukázané, že žalovaná l/ po nehode neposkytovala poškodenému prvú pomoc, k nehode sa postavila veľmi laxne, na radu právneho zástupcu sa žalobcom neospravedlnila a osobne sa zúčastnila iba jedného súdneho pojednávania, a aj to iba na jeho časti, čo svedčí o nezáujme žalovanej l/ prejaviť žalobcom súčinnosť a nahradiť spôsobenú ujmu. Pokiaľ ide o výšku požadovanej nemajetkovej ujmy, táto bola žalobcami uplatnená v súlade s ustálenou rozhodovacou činnosťou našich súdov a bola založená na ich osobnom presvedčení o jej primeranosti vzhľadom k vzniknutej ujme žalobcov a okolnostiam protiprávneho zásahu žalovanej l/. Súd by mal v zmysle ust. § 217 ods. l CSP o výške požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy rozhodovať podľa stavu, ktorý je v čase jeho vyhlásenia. Žalobcovia tým majú na mysli, že od začatia sporu došlo k výraznému rastu inflácie a spotrebiteľských cien a tým pádom výška súdom stanovenej náhrady nemajetkovej ujmy musí reflektovať pokles skutočnej hodnoty našej meny, nemôže byť izolovaná od týchto skutkových okolností. V danom prípade žalovaná l/ z nedbanlivosti spôsobila smrť p. E. B., a to závažnejším spôsobom konania. V zmysle rozsudku OS Žilina sp. zn. 35D 46/2019 zo dňa 28.06.2019 sa žalovaná l/ pred nehodou dostatočne nevenovala vedeniu motorového vozidla, nesledovala situácia v cestnej premávke a nejazdila primeranou rýchlosťou k tomu, aby bola schopná zastaviť motorové vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad a v dôsledku uvedených porušení povinností vodiča spôsobila smrť p. E. B.. Uvedené okolnosti boli preukázané v samotnom trestnom konaní a v civilnom konaní nemôžu byť duplicitne preskúmavané. Ide o okolnosti, ktoré svedčia o zavinení nehody žalovanou l/ v plnom rozsahu. Pokiaľ ide o údajné spoluzavinenie nehody samotným poškodeným, je nutné vziať v úvahu, že v tomto smere strana žalovanej nenavrhla vykonať žiadne dokazovanie v priebehu celého konania na súde I. inštancie, ani po zrušení rozsudku a vrátení veci na nové prejednanie nebolo v tomto smere vykonávané žiadne dokazovanie, čo je na ťarchu žalovanej. Z vyšetrovacieho spisu vo veci nehody vyplynulo, že po prvej dopravnej nehode s vozidlom zn. Škoda Fabia vedenom vodičkou O. P. poškodený ešte žil, a svojim ďalším konaním nijako neovplyvnil stret s vozidlom žalovanej l/, ktorá ho usmrtila. Žalobcovia sú toho názoru, že poškodený ako ležiaca ťažko zranená osoba na vozovke, nijako nezavinil stret s vozidlom žalovanej l/. Nakoľko poškodený ležal na vozovke bezvládne, bezprostrednou príčinou usmrtenia poškodeného tak bolo jednoznačne viacnásobné porušenie povinnosti žalovanej l/ ako vodičky motorového vozidla, a to dostatočné nevenovanie sa vedeniu motorového vozidla, nesledovanie situácie v cestnej premávke a jazda nepriemernou rýchlosťou k tomu, aby bola schopná predísť stretu s poškodeným alebo sa aspoň pokúsiť vyhnúť tomuto stretnutiu. Vzhľadom k uvedenému žalobcova žiadali, aby súd vyhovel podanej žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaných na náhradu trov konania žalobcov v rozsahu 100 %.

9. Na pojednávaní konanom dňa 27.02.2024 žalovaná 1/ uviedla, že sa pridržiava svojich písomných vyjadrení a nemá návrh na doplnenie dokazovania. Uviedla, že nie je pravdou, že by sa neospravedlnila žalobcom, týmto sa ospravedlnila a celé následky sú jej veľmi ľúto. Svoju ľútosť vyjadrila aj v rámci trestného konania. Veľmi zle prežíva traumu z dopravnej nehody. Samotný zosnulý vytvoril nebezpečnú situáciu v doprave, a to tým, že mal pôvodne dopravnú nehodu s prichádzajúcim vozidlom Škoda Fabia, v dôsledku ktorého skončil v protismere. Túto kolíznu situáciu vytvoril zosnulý a nie žalovaná l/. Žalovaná l/ následne vychádzala v protismere k smere dopravnej nehody, pričom neprekročila maximálne povolenú rýchlosť a v dôsledku aj slabej viditeľnosti, neoznačenia zosnulého na ceste, v tom čase ešte živého a z dôvodu absencie nejakých reflexných prvkov, si tohto žalovaná na ceste nevšimla. Spoluzavinenie zosnulého bolo v konaní preukázané, vyplýva to z vyšetrovacieho spisu.

Samotné spoluzavinenie, resp. okolnosti, za ktorých bol spáchaný skutok a za ktorý bola žalovaná I/ potrestaná, tak bol premietnutý aj do druhu a výmery trestu, kedy bolo zohľadňované aj jej zavinenie. Čo sa týka samotnej výšky nároku, súd prvej inštancie svojim rozsudkom rozhodol správne, opätovné rozhodnutie ponechala na zvážení súdu.

10. Na pojednávaní konanom dňa 27.02.2024 žalovaná 2/ uviedla, že nemá návrh na doplnenie dokazovania. Pridržiavala sa svojich doterajších tvrdení. Vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu poukázala na to, že zo žiadnej časti jeho odôvodnenia nevyplýva, že by pôvodné rozhodnutie súdu prvej inštancie čo do výšky priznanej nemajetkovej ujmy nebolo správne. Odvolací súd v ďalšom konaní uložil povinnosť špecifikovať výšku nemajetkovej ujmy vo vzťahu ku každému žalobcovi individuálne, aby bolo možné posúdiť jej primeranosť u každého zo žalobcov adresne a takisto odvolaciemu súdu absentovalo určenie výšky nemajetkovej výšky ako takej, od ktorej by následne bola odpočítaná miera zavinenia poškodeného. Z týchto hľadísk pre určenie výšky nemajetkovej ujmy mala žalovaná 2/ za to, že je potrebné vychádzať z rozhodovacej praxe súdov v SR v otázke nemajetkových ujem, poukázala najmä na rozhodnutie KS Nitra sp. zn. 15Co/170/2019, kde odvolací súd vykonal pomerne rozsiahlu komparáciu rozhodovacej praxe súdov v SR v otázke nemajetkových ujem, a to v bode 16.2 tohto rozhodnutia, kde porovnával nielen rozhodovaciu prax daného odvolacieho súdu, ale aj ostatných odvolacích súdov na území SR, pričom dospel k záveru, že v prípade nemajetkovej ujmy priznávajúcej sa pozostalému manželovi prevláda priznanie nemajetkových ujem cca vo výške 10 000 EUR pri strate manžela, od ktorej je samozrejmé možno sa odchýliť vzhľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci. V tomto konaní jednoznačne zastávala názor, že bola preukázaná podstatná miera spoluzavinenia poškodeného, táto je výrazná a mimoriadne presahuje obvyklú mieru spoluviny v prípadoch iných dopravných nehôd, keď skutočne v tomto prípade išlo o mimoriadne okolnosti konkrétnej dopravnej nehody. Predovšetkým je potrebné uviesť, že poškodený utrpel mimoriadne závažné poranenie, a to životne dôležitých orgánov a systémov už pri prvej zrážke. Išlo o závažné poranenie hlavy, trupu, mozgu, pľúc, boli mu spôsobené praskliny lebky, poranenia vnútorných orgánov, zakrvácanie do telesných dutín a v tejto časti nehodového deja došlo aj k zlomeniu krčnej chrbtice. Všetky tieto zranenia boli hodnotené zo strany posudzujúcich lekárov v ZP 29/2018 C. D. a C. E. ako zranenia vážne ohrozujúce život, ktoré vo všeobecnosti môžu viesť k smrti. Je potrebné zdôrazniť, že tieto zranenia si spôsobil poškodený sám, keďže boli následkom prvej zrážky, ktorú podľa výsledkov dokazovania v trestnom konaní zavinil poškodený nesprávnym spôsobom jazdy. Navyše poškodený jazdil v premávke v stave nie obmedzujúcom jeho schopnosť bezpečne sa pohybovať v premávke, ale doslova v stave vylučujúcom byť účastníkom cestnej premávky, a to v stave akútnej intoxikácie alkoholom, keď bola u neho nameraná hladina alkoholu v krvi vo výške 3,07 g na kg. Zároveň poškodený sa pohyboval bez reflexných prvkov, v tmavom oblečení, v čase zníženej viditeľnosti, kedy k dopravnej nehode došlo na konci októbra v čase okolo 17,00 hod. Poškodený sa pohyboval mimo obce, bez ochrannej prilby, ktorej úlohou je práve minimalizovať riziko zranení účastníkov cestnej premávky. To, že poškodený po prvej zrážke ostal ležať na vozovke neoznačený, nie je možné pričítať na ťarchu žalovanej I/, keďže na vozovke ostal ležať v dôsledku nehody, ktorú zavinil on sám a v dôsledku nekoordinovaných úkonov osôb prítomných na mieste, ktoré nechali bezvládne telo ležať priamo v jazdnom pruhu na úseku, kde je povolená rýchlosť jazdy do 90 km v hodine. Poškodený tak porušil viaceré ustanovenia zákona o cestnej premávke, konkrétne § 55 ods. 2, ods. 8, 9, a § 4 ods. 2 písm. d/ zákon č. 8/2009 Zb. zák. ako aj všeobecnú prevenčnú povinnosť. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé aj vo vzťahu k žalovanej I/ a musí adekvátne zohľadniť všetky zistené a preukázané mimoriadne okolnosti daného nehodového deja. Túto mieru adekvátne zohľadnil aj súd, ktorý rozhodoval aj trestnej zodpovednosti žalovanej 1/ k plneniu, keď tejto uložil peňažný trest vo výške 500 EUR. Vo zvyšku žalovaná 2/ trvala na svojich doterajších prednesoch.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením predložených listín: odpoveď žalovaného 2/ zo dňa 30.10.2018 na predžalobnú výzvu, odpoveď žalovanej 1/ zo dňa 06.04.2021 na predžalobnú výzvu, oznámenie škody z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistná zmluva povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 28.06.2019, sp. zn. 35T/46/2019, 6 ks rodinných fotografií, predžalobná výzva zo dňa 30.03.2021 adresovaná žalovanej 1/ a predžalobná výzva zo dňa 12.04.2021 adresovaná žalovanému 2/, záznam o východe a západe slnka dňa XX.XX.XXXX, relácia dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, oboznámením vyšetrovacieho spisu ČVS: Q./X-XXX-XX-XXXX, vyšetrovacieho spisu ČVS: Q./R., súdneho spisu sp. zn. 35T/46/2019 a výsluchom sporových strán - žalobcov 1/ až 5/ a žalovanej 1/.

12. Žalobkyňa 1/ pri výsluchu na pojednávaní dňa 07.12.2021 uviedla, že vzťah s manželom mala dobrý, žili sme spolu 38 rokov. Tolerovali sme sa a odpúšťali si navzájom. Vychovali 4 deti. Žalobkyňa 1/ chodila

do práce. Pracovala u železníc. Nebohý E. B. sa staral o dom a záhradu, keďže chovali aj dobytok. Chodieval na nákup a vybavoval všetky veci okolo domu. Zanášal deti do školy a aj sa s nimi učil. Žalobkyňa 1/ chodila do práce na tri zmeny, takže bývala unavená. Keď mali vnúčatá prázdniny, tak sa o ne starali alebo za nimi chodili. Keď mali deti dospelé, ich deň prebiehal tak, že ráno E. B. nakŕmil dobytok, potom išiel pozrieť svoju matku, následne si dali kávu a rozprávali sa. Veľakrát sa starali o vnúčatá. Po nehode žalobkyňa 1/ zostala sama. Je jej smutno a stále plače. Nového partnera nemá. Vždy keď ide k dcére, tak si na túto nehodu spomenie. Momentálne žalobkyňa 1/ žije aj so synom a jeho priateľkou. Oni však bývajú v samostatnej časti domu a majú vlastný vchod. Žalobkyňa 1/ niekedy chodí opatrovať vnúčence. Na otázku, ako celá rodina prežívala tragickú udalosť, žalobkyňa 1/ uviedla, že sa to už nedá prekonať a je im ťažko. Dedko chýba aj vnúčatám. Stále sa žalobkyne 1/ na neho pýtajú, že kde je. Žalobkyňa 1/ ďalej uviedla, že sa im žalovaná 1/ neospravedlnila a nezúčastnila sa ani pohrebu. Vo vzťahu k nehode uviedla, že manžel šiel na bicykli, na ktorom aj ona chodila do práce. Predmetný bicykel mal vzadu červené svetlo a na riadidlách bolo biele svetlo. Žalobkyňa 1/ uviedla, že po smrti manžela nevyhľadala odbornú pomoc. Mala však zvýšený krvný tlak. Navštívila internistku, aby jej predpísala lieky. Zároveň užívala Neurol, robila jogu a dychové cvičenia. Na otázku ako často navštevovala žalobkyňu 1/ jej dcéra - žalobkyňa 5/, žalobkyňa 1/ uviedla, že kým nemali deti, tak ju a manžela navštevovali každú sobotu a chodili aj každý druhý rok na Vianoce. Keď mali deti, tak ich navštevovali tiež. Dcéra žalobkyne 5/ bola krstená v dedine. Na otázku, či deti podporovali žalobkyňu 1/ a jej manžela alebo naopak, žalobkyňa 1/ uviedla, že kupovali deťom alebo vnúčatám darčeky na ich sviatky, avšak iným spôsobom ich nepodporovali. Deti žalobkyňu 1/ a jej manžela nepodporovali finančne, pretože oni sami mali domy a potrebovali platiť hypotéky.

13. Žalobkyňa 2/ pri výsluchu na pojednávaní dňa 17.05.2022 uviedla, že s otcom mala veľmi dobrý vzťah. Žalobkyňa 2/ býva v tej istej obci, ako býval jej otec. Stretávala sa s ním skoro denne a nemali žiadne vážne konflikty. Otec jej pomáhal s výchovou dcéry. Žalobkyňa 2/ sa s otcom a celou rodinou často stretávala na sviatky a aj v iné dni. Žalobkyňa 2/ ohľadne zdravotného stavu otca uviedla, že užíval lieky, jedny z nich boli na tlak. Nejaké vážnejšie zdravotné problémy podľa žalobkyne 2/ nemal. Otcovu smrť prežívala žalobkyňa 2/ veľmi zle. Nehoda sa totiž stala pred jej domom. Žalobkyňa 2/ bola prvá na mieste nehody. Keď tam prišla, tak nikto jej otcovi neposkytoval prvú pomoc. Prvú pomoc mu poskytla až ona spolu so švagrinou podľa inštrukcií záchranky. Potom prišiel brat a až do príchodu sanitky otca oživovali. V ten deň bol otec u žalobkyne 2/ na návšteve. Žalobkyňa 2/ ho odprevadila k dverám. Keď zavrela dvere, počula šmyk a náraz. Keď otvorila dvere, zistila, že otec leží na mieste a bežala k nemu. Žalobkyňa 2/ si nepamätá žalovanú 1/ pri nehode. Zaevidovala ju až keď odišla sanitka a čakali na pohrebnú službu kvôli obhliadke tela. Vtedy žalovaná 1/ stála na druhej strane cesty aj s nejakým pánom. Žiadnym spôsobom žalovaná 1/ so žalobkyňou 2/ nekomunikovala. Žalovanú 1/ prvý raz stretla až na tomto pojednávaní. Žalovaná 1/ počas trestného konania neprejavila sústrasť. Žalobkyňa 2/ ďalej uviedla, že sa so smrťou otca stále ťažko vyrovnáva. Na otázku, akým spôsobom prežívala ostatná rodina smrť otca, žalobkyňa 2/ uviedla, že v deň nehody bola u nej jej dve dcéry a švagriná aj so synovcom. Žalobkyňa 2/ nevedela, ako im má povedať, čo sa stalo. Zavolala otcovej sestre a oznámila jej, čo sa stalo. Zároveň chcela, aby to oznámila aj otcovej mame, ktorá mala v tom čase po 80-ke. Žalobkyňa 2/ mala obavu, či to otcova mama túto správu vôbec prežije. Svojej mame - žalobkyni 1/ to v ten deň ani nehovorili, pretože bola v zahraničí a báli sa, aby kvôli tejto správe prišla v poriadku domov. Žalobkyňa 2/ ďalej uviedla, že matka nebohého sa s tým nevedela vyrovnať, nechápala, prečo musela prežiť svojho syna. Jej zdravotný stav sa zhoršil a zomrela do roka po svojom synovi. Ohľadne alkoholu, ktorý bol zistený u jej otca v čase jeho smrti, žalobkyňa 2/ uviedla, že otec oslavoval meniny vnuka I.. Uviedla, že otec nebol v takom stave, aby sa o neho musela báť. Keby bol v inom stave, tak by ho žalobkyňa 2/ odprevadila domov. Na bicykli bezpečnostné prvky boli, mal tam blikačky. Helmu otec nenosil. Oblečené v ten deň mal čiernu bundu a modré tepláky.

14. Žalobca 3/ pri výsluchu na pojednávaní dňa 15.06.2022 uviedol, že s otcom mal priateľský vzťah. Bývali spolu v jednej domácnosti, takže sa stretávali každý deň. Mali spoločné záujmy, napr. futbal. E. B. chodil na žalobcove 3/ zápasy a tréningy. Zároveň mali spoločný záujem o kynológiu, t. j. mali spolu psa. O tohto sa mu otec staral, keď bol žalobca 3/ mimo domu. Otec žalobcovi 3/ dosť finančne pomáhal, a to pri štúdiu na vysokej škole, pri kúpe auta. O nehode sa žalobca 3/ dozvedel od brata. Brat mu volal. Žalobca 3/ sa hneď obliekol a bežal ku sestre, kde sa to stalo. Keď prišiel na miesto nehody už tam boli záchranári a brat mu povedal, že otca oživoval. Zároveň mu povedal, že otec je asi mŕtvy. Brat mu na mieste nehody ukázal aj žalovanú 1/. So smrťou otca sa žalobca 3/ vyrovnával ťažko, keďže mali blízky vzťah. Uviedol, že najviac to zasiahlo vnúčence, pretože sa s ním stretávali každý deň. Mal s nimi blízky vzťah, hrával sa s nimi každý deň. Otec mu veľmi chýba, pretože bol s ním každý deň v kontakte.

Žalobca 3/ ďalej uviedol, že otec mal dobrý zdravotný stav. Dávnejšie mal ťažkú zlomeninu nohy a mával z toho ranné bolesti. Iné závažnejšie diagnózy nemal.
15. Žalobca 4/ pri výsluchu na pojednávaní dňa 17.05.2022 uviedol, že v deň nehody sa doma díval na TV. Jeho žena bola aj so synom na návšteve u jeho sestry. Potom mu manželka zavolala, že otca zrazilo auto. Žalobca 4/ si zobral bundu a bežal na miesto nehody. Keď prišiel na miesto nehody, videl, ako otec leží na krajnici, už sa nehýbal. Bolo šero, tma nebola. Bol tam jeden pán, ktorý mu povedal, aby sa otca stále snažili oživovať. Žalobca 4/ aj keď videl, že to už nemá zmysel, oživoval ho až dovtedy, kým prišla sanitka. Žalobca 4/ žalovanú 1/ na mieste nehody zaregistroval a dokonca na ňu kričal, že mu zabila otca. Ona mu odvetila, že ho nevidela. Žalobca 4/ uviedol, že mal s otcom veľmi dobrý vzťah. Má dom postavený v jednom dvore s rodičmi. S otcom často pracoval na dvore a sadil na roli. Smrť otca veľmi zle znášal. K finančným pomerom rodičov žalobca 4/ uviedol, že mama nezarábala veľa. Robila na železnici upratovačku. Otec bol vedúci technickej kontroly v H. a zarábal dobre. Niekedy žalobcovi 4/ aj finančne pomáhal, napr. keď staval dom. Otec mal aj vyšší dôchodok. Ďalej uviedol, že matka smrťou otca finančne utrpela, pretože otec platil všetky inkasá. Keď mal žalobca 4/ porovnať život rodiny pred smrťou otca a po nej, uviedol, že je to také smutné už. Otca vídaval každý deň. Aj manželka žalobcu 4/ sa s tým vyrovnáva zle. Syn žalobcu 4/, keď je starší, tak už chápe, že dedko zomrel na jeho meniny.
16. Žalobkyňa 5/ pri výsluchu na pojednávaní dňa 17.05.2022 uviedla, že v daný deň bola s manželom a deťmi na návšteve u svokrovcov v L.. Niečo po 17 hod. jej volala švagriná E., že otec mal nehodu a že sestra A. ho oživuje. Bol to pre ňu šok, pretože otca videla deň predtým. Bolo to obdobie dušičiek, pričom žalobkyňa 5/ s manželom najskôr šli do F. pozrieť jej mamu s otcom a následne na druhý deň šli ku svokrovcom. Po niekoľkých minútach jej švagriná volala znovu s tým, že otec zomrel. S otcom mala žalobkyňa 5/ veľmi dobrý vzťah. Aj napriek tomu, že od roku 2010 žila v B., mali pravidelný kontakt. Chodila domov min. raz až dvakrát za mesiac. Keďže manžel žalobkyne 5/ má rodičov v Strečne, tieto návštevy spájali. V roku 2018, kedy sa stala nehoda, bola žalobkyňa 5/ na materskej dovolenke a chodila za rodičmi častejšie. Bola u rodičov niekedy aj týždeň. Pre žalobkyňu 5/ bola smrť otca veľkou ranou. Myslela si, že otec bude žiť ešte dlhé roky. Zastihlo ju to nepripravenú. Otec nemal žiadne vážnejšie choroby. Bol vo veľmi dobrej fyzickej kondícii. Stále sa vládal starať o dom a bol stále aktívny. Otec žalobkyni 5/ pomáhal s dcérou. Pomáhal jej aj finančne, nakoľko si s manželom zobrala v B. hypotéku na byt. Otec jej veľmi chýba.
17. Žalovaná 1/ sa pri výsluchu na pojednávaní dňa 17.05.2022 ospravedlnila žalobcom 1/ až 5/ a uviedla, že ju to veľmi mrzí. V ten deň šla ku kamarátke do O.. Vracala sa od nej večer, keď už bolo šero. Išla cca 50-kou. Keď šla po ceste z B., ako končí C. F. a začína H., tak videla nejaké osoby na krajnici, ktoré na ňu mávali. Myslela si, že sú to nejakí ľudia, čo stopujú. Keď vystúpila z auta, tak jej povedali, že prešla nejakého pána, ktorý tam už ležal po predchádzajúcej nehode. Žalovaná 1/ uviedla, že E. B. prvú pomoc nedávala, pretože keď vystúpila z auta, už okolo neho boli dievčatá z prvej nehody. Ony jej aj povedali, že záchranku volali. Telo ležalo hlavou ku krajnici a nohami do stredu cesty. Žalovaná 1/ sa pohrebu nezúčastnila a na radu svojho právneho zástupcu nekontaktovala žalobcov 1/ až 5/. Žalovaná 1/ uviedla, že sa necíti byť vinná. Myslí si, že každý má na tom nejaký svoj podiel. Ona toho pána na cestu nedostala, zrazil ho niekto iný, on už ležal na ceste. Bolo šero. Pán bol oblečený v čiernom a dievčatá, ktoré spôsobili nehodu, na ňu mávali, t. j. odklonili jej pozornosť.
18. Z vyšetrovacieho spisu ČVS: Q./R. bolo zistené, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Okresného dopravného inšpektorátu, zo dňa 19.03.2019 bolo zastavené trestné stíhanie vedené na tom skutkovom základe, že dňa XX.XX.XXXX o 17.00 hod. viedla vodička O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. K. XXX osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, ev. č. B., po ceste I/61 v smere od H. B. smerom do B., pričom došlo k zrážke s cyklistom E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - F. XX, ktorý sa pohyboval na bicykli zn. pravdepodobne Liberta bez reflexných prvkov a to tak, že odbočoval vľavo v smere od pravého okraja vozovky z pohľadu vodičky smerom k ceste III/2004, v dôsledku čoho došlo k zrážke prednej časti vozidla a ľavej časti bicykla. Po zrážke spadol cyklista do ľavého jazdného pruhu ku krajnici, kde ostal ležať. Cyklista E. B. utrpel pri dopravnej nehode závažné poranenia hlavy a trupu s poranením životne dôležitých orgánov (mozog, pľúca) so vznikom praskliny lebky, sériovej zlomeniny rebier s roztrhnutím hrudnej steny, poranením vnútorných orgánov a zakrvácaním do telesných dutín, pričom sa jedná o ťažké vážne život ohrozujúce poranenia. Koncentrácia etanolu (hladina alkoholu) v krvi E. B. bola 3,07 g/kg (promile). Predmetné rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že cyklista E. B. viedol bicykel pod vplyvom alkoholu, pričom bol absolútne nespôsobilý správne a bezpečne viesť bicykel v cestnej premávke. Pri odbočovaní sa nepresvedčil, či tak môže bezpečne urobiť a vošiel do jazdnej dráhy prichádzajúcemu osobnému motorovému vozidlu Škoda Fabia, čím cyklista E. B. vytvoril náhlu a nepredvídateľnú prekážku v koridore jazdy vozidla Škoda Fabia, v dôsledku čoho došlo k stretu vozidla

s ním a k jeho zraneniu. Konaním O. P. nebolo zistené porušenie zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.
19. Z odborného vyjadrenia znalca C. E. D., znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia súdneho lekárstva, vyplynulo, že nie je možné určiť, či by poranenia, ktoré E. B. utrpel pri zrážke s vozidlom Škoda Fabia, viedli samy o sebe k jeho smrti. Uvedené bolo dané tým, že krátko po utrpení týchto zranení došlo k ďalším závažným poraneniam hlavy a hrudníka. Ďalej však znalec uviedol, že zranenia, ktoré E. B. utrpel pri následnom prejdení jeho tela žalovanou 1/ boli smrteľné a viedli by k smrti aj keby predtým neutrpel žiadne poranenia. Napokon znalec uviedol, že koncentrácia etanolu v krvi E. B. v čase smrti bola 3,07 g/kg (promile). Takáto koncentrácia znamená akútnu intoxikáciu alkoholom, kedy sa prejavuje tlmivý účinok alkoholu na centrálny nervový systém dezorientáciou v čase a priestore a redukciou mobility. Pri takejto intoxikácii vzniká opuch mozgu, nastupuje porucha vedomia, bezvedomie až smrť. Do úvahy je však potrebné vziať návyk a individuálnu toleranciu na požívanie alkoholických nápojov ako aj momentálnu fyzickú a psychickú kondíciu danej osoby. Podľa znalca však bol E. B. vzhľadom na ovplyvnenie alkoholom absolútne nespôsobilý správne a bezpečne viesť bicykel v cestnej premávke.
20. Zo znaleckého posudku D. O. J., Csc., znalca z odboru Doprava cestná, odvetvia nehody v cestnej doprave, vyplynulo, že spôsobom prechádzania cez vozovku a vojdením do jazdného pruhu vytvoril cyklista E. B. náhlu a nepredvídateľnú prekážku v koridore jazdy vozidla Škoda Fabia, pričom jeho konanie bolo ovplyvnené alkoholom. Cyklista E. B. mal pred vojdením do jazdného pruhu veľmi dobrú možnosť vozidlo Škoda Fabia vidieť. Nesprávny spôsob používania komunikácie cyklistom E. B., tzn. jeho náhle a nepredvídateľné vojdenie do koridoru jazdy vozidla Škoda Fabia, bolo podľa znalca v priamej príčinnej súvislosti so vznikom a priebehom zrážky s predmetným vozidlo.
21. Z vyšetrovacieho spisu ČVS: Q./X-XXX-XX-XXXX súd zistil, že v tomto trestnom konaní bola vypočutá dňa 26.02.2019 žalovaná 1/, ktorá o. i. uviedla, že šla pomalou rýchlosťou, keď zbadala v protismere auto, ktoré malo blikajúce smerovky. Myslela si, že sa niečo stalo, že sa niekomu pokazilo auto. Keďže vo svojom jazdnom pruhu nevidela žiadnu prekážku, jej pohľad sa upriamil na to auto v protismere. Na krajnici videla nejakú osobu, alebo osoby, ktoré na ňu mávali rukami. Ona si myslela, že sú to tí ľudia, čo sa im pokazilo auto, ale keďže na sebe nemali žiadne reflexné vesty, bála sa, či to nie sú nejakí Rumuni. Zrazu zacítila, že po niečom prešla, lebo jej auto nadhodilo. Následne zastavila a bežala k skupinke ľudí. Až následne zistila, po čom prešla, keď videla pána ležiaceho v čiernych veciach.
22. Z trestného spisu sp. zn. 35T/46/2019 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 28.06.2019, č. k. 35T/46/2019 - 247, bola schválená dohoda o vine a treste zo dňa 28.05.2019 uzatvorená medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina a obvinenou žalovanou 1/ tak, že táto je vinná, že dňa XX.XX.XXXX o 17.05 hodine viedla osobné motorové vozidlo zn. Chevrolet Spark, ev. č. H. po ceste 1/61 v smere z B. na H. B., pričom v 178,300 v kat. obce C. - F. sa dostatočne nevenovala vedeniu vozidla, nesledovala situáciu v cestnej premávke a nejazdila primeranou rýchlosťou, aby bola schopná zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad, v dôsledku čoho v jej jazdnom pruhu prešla pravou časťou vozidla po ešte živom chodcovi E. B., ktorý zostal ležať na ceste po predchádzajúcej dopravnej nehode, kedy bol zrazený iným vozidlom ako cyklista, pričom pri prejdení vozidlom zn. Chevrolet Spark utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol, pričom vodička žalovaná 1/ svojim konaním porušila § 4 ods. 1 písm. c), § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, teda inému z nedbanlivosti spôsobila smrť závažnejším spôsobom konania, čím spáchala prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za uvedené bola odsúdená na peňažný trest vo výmere 500,- eur a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 týždne. Predmetný trestný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.06.2019.
23. Zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zo dňa 08.03.2016 bola uzatvorená medzi žalovanou 1/ ako vlastníkom vozidla Chevrolet Spark, r. v. 2008 a poistníkom a spoločnosťou J. H., A. so sídlom B., M. N. X/X, IČO: XX XXX XXX ako poisťovateľom.
24. Z listov: predžalobná výzva zo dňa 30.03.2021 adresovaná žalovanej 1/, predžalobná výzva zo dňa 12.04.2021 adresovaná žalovanému 2/, odpoveď žalovaného 2/ zo dňa 30.10.2018 na predžalobnú výzvu, odpoveď žalovanej 1/ zo dňa 06.04.2021 na predžalobnú výzvu vyplynulo, že mimosúdne rokovania ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy neboli medzi sporovými stranami úspešné.
25. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
26. Podľa § 4 ods. 2 PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov

pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

27. Podľa § 4 ods. 4 PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 15 ods. 1 PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

29. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

30. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

31. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

32. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

33. Podľa § 15 OZ, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

34. Vykonaným dokazovaním dospel súd k jednoznačnému záveru o zodpovednosti žalovanej 1/ za nemajetkovú ujmu žalobcov 1/ až 5/. Žalovaná 1/ tým, že sa dostatočne nevenovala vedeniu vozidla, nesledovala situáciu v cestnej premávke a nejazdila primeranou rýchlosťou, aby bola schopná zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad, porušila § 4 ods. 1 písm. c), § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Toto porušenie právnej povinnosti malo za následok smrť E. B., keď žalovaná 1/ prešla pravou časťou svojho osobného motorového vozidla po ešte živom chodcovi E. B., ktorý zostal ležať na ceste po predchádzajúcej dopravnej nehode. Zavineným usmrtením E. B. tak žalovaná 1/ neoprávnene zasiahla do osobnostných práv žalobcov 1/ až 5/ ako pozostalých rodinných príslušníkov, najmä do ich práva na osobný a rodinný život a do ich práva na súkromie. Súd v tomto poukazuje aj na rozsudok zo 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Dôvodne sa teda žalobcovia 1/ až 5/ domáhali aj nemajetkovej ujmy (§ 13 ods. 2 OZ).

35. Pasívna legitimácia žalovaného 2/ bola daná v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) v spojitosti s § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Je totiž potrebné vychádzať z už v súčasnosti ustálenej judikatúry (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 695/2017 z 5. decembra 2018, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6 MCdo 1/2016). S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody na zdraví“ v ustanoveniach § 4 a § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia sa v rámci náhrady škody podľa tejto judikatúry odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej

nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 OZ. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-22/12 (Haasová), v ktorom bol prijatý záver, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Týmto vnútroštátnym právom je Občiansky zákonník, ktorý v ustanoveniach § 11 a § 13 priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia blízkej osoby. Súd preto ustálil, že nárok žalobcov 1/ až 5/ na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vo vzťahu k žalovanému 2/, ktorý bol poisťovateľom žalovanej 1/ ako zodpovednej osoby, je daný a je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovanej 1/.

36. Vzhľadom na uvedené sa tak žalobcovia 1/ až 5/ dôvodne domáhali náhrady nemajetkovej ujmy voči obom žalovaným. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, výšku náhrady určuje súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3OZ). Je potrebné si ale uvedomiť, že sa nahrádza ujma na osobnostnom práve, nie duševné útrapy. Judikatúra vytvorila postupne kritériá resp. základný rámec, v ktorom sa súd môže (a zároveň musí) pri úvahe o výške náhrady riadiť. Súd musí predovšetkým skúmať závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy – čím závažnejšia je čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť čiastka peňažného zadosťučinenia. Pokiaľ sa vychádza zo závažnosti vzniknutej ujmy v prípade usmrtenia osoby blízkej, je vnímaná intenzita nepriaznivého následku ako objektívne veľmi vysoká, pretože sa jedná o následok nereparovateľný, obsahujúci prvok nečakanosti. Ďalej je potrebné skúmať okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Taktiež je potrebné zohľadniť celkovú dobu pôsobenia nepriaznivého následku zásahu do osobnostných práv pozostalých, ktorá je značne dlhá, aj keď časovo presnejšie bližšie neurčiteľná. Pri posudzovaní kritérií a okolností pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súdov, je potrebné vychádzať ako z okolností na strane žalobcov, tak aj z okolností na strane žalovaného. Zároveň je potrebné zohľadniť aj spoluzavinenie (ak nastalo) primárne poškodenej osoby. K tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/139/2011 uviedol „.....Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritériá: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť aj čiastka peňažného zadosťučinenia) a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (pričom vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, konkrétne, napríklad, aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu vyúsťujúcej do neoprávneného zásahu). Druhé kritérium (okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo), je stanovené zámerne veľmi všeobecne tým, že by malo byť uplatnené vo vzťahu ako k postihnutej fyzickej osobe, tak k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (napr. či išlo na strane pôvodcu neoprávneného zásahu len o určitú ľahkú nedbanlivosť alebo naopak o úmysel). Tým je sledovaný cieľ, aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostáva veľký priestor, a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.“

37. Na strane žalobcov je podstatná intenzita vzťahu žalobcov so zomrelým, avšak musí ísť o skutočné životné vzťahy medzi primárne a sekundárne poškodenou osobou. Ďalej je potrebné zohľadniť vek zomrelého a pozostalého, posúdiť otázku hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, morálne zadosťučinenie vo forme právneho postihu žalovaného predovšetkým z trestnoprávnej sankcie. Pri posudzovaní intenzity vzťahu žalobcov so zomrelým je potrebné skúmať nielen existenciu príbuzenského vzťahu, prípadne status osoby blízkej a súžitie v spoločnej domácnosti, ale z hľadiska nároku na nemajetkovú ujmu je potrebné zaoberať sa aj intenzitou vzťahu žalobcov so zomrelým.

38. Z dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa 1/ bola manželka E. B., mala s ním vytvorený dobrý vzťah, tolerovali sa a odpúšťali si navzájom. Boli manželia 38 rokov, pričom spolu vychovali štyri deti. Ona chodila do práce a manžel sa staral o dom a záhradu, chodieval na nákup a vybavoval všetky veci okolo domu. Ona pracovala na tri zmeny. Spoločne s E. B. žila, hospodárila a zdieľala svoj voľný čas (keď bola na dôchodku, tak sa starali spoločne o vnúčatá). Strata manžela ju ochudobnila o ďalší spoločný život a zanechala na nej psychické rany. Ďalej z dokazovania vyplynulo, že momentálne žalobkyňa 1/ žije so synom a jeho priateľkou ktorí bývajú v samostatnej časti domu a majú vlastný vchod. Čo sa týka odbornej pomoci, tak žalobkyňa 1/ na pojednávaní uviedla, že žiadnu nevyhľadala, ale mala zvýšený krvný tlak, ktorý užívala Neurol. Súd uvádza, že podľa názoru súdu v dôsledku konania žalovanej 1/

prišla žalobkyňa 1/ o životnú oporu v podobe manžela, ktorý pre ňu predstavoval stabilitu rodinného a domáceho prostredia. Na druhej strane, keďže žalobkyňa 1/pracovala v trojzmennej prevádzke ako sama uviedla, tak intenzita vzťahu medzi žalobkyňou 1/ a jej manželom sa súdu zdala ako otázna. Súd pri výške nemajetkovej ujmy u žalobkyne 1/ prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Suma uplatnená podanou žalobou zo strany žalobkyne 1/ vo výške 30 000 EUR sa súdu javila ako neprimeraná. Súd prihliadal pri tomto svojom názore na nasledovné skutočnosti: 1. vek nebohého bol v čase nehody XX rokov t. j. vo veku, kedy si mohol a podľa výpovede žalobkyne 1/ aj podal návrh na predčasný dôchodok, pričom bol na čiastočnom invalidnom dôchodku t. j. je predpoklad, že rodinu a tobôž nie žalobkyňu 1/ (ktorá podľa vlastných slov brigádovala v G.) už finančne nejako významne nepodporoval a teda v ich vzťahu nešlo o existenčnú závislosť primárnej a sekundárnej obete; zároveň je podľa názoru súdu rozdiel, keď sa manželia v dôsledku takejto nehody odlúčia a sú mladí a majú pred sebou 40-50 rokov spoločného života ako keď sa takáto udalosť stane v dôchodkovom veku oboch manželov, 2/v čase nehody bola žalobkyňa 1/ odcestovaná t. j. nebola prítomná pri nehodovom deji a teda nezažila traumu napr. ako jej deti z oživovania nebohého, 3/ vzhľadom na to, že žalobkyňa pracovala počas života v trojzmennej prevádzke a následne brigádovala v zahraničí je možné predpokladať, že vzťah medzi ňou a nebohým nebol taký citovo intenzívny ako nebohého s jeho deťmi, ktoré s ním boli v kontakte každý deň, 4. zdravotný stav oboch manželov podľa slov žalobkyne 1/ bol dobrý, takže ani jeden z nich nebol zdravotne odkázaný jeden na druhého. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy je nutné použiť princíp primeranosti aj takým spôsobom, že súd porovná čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch. Súd aj v tejto veci porovnal sumy nemajetkovej ujmy priznaných v iných konaniach a zistil, že napr. rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 37C/178/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11Co/90/2010 súd priznal rodičom plnoletej dcéry nemajetkovú ujmu každému v sume 15 000 EUR, Okresný súd Prievidza rozsudkom, sp. zn.18C/381/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/322/2017 priznal rodičom každému po 15 000 EUR a mladšiemu bratovi 10 000 EUR, Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 24C/129/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/56/2022 priznal snúbenici zosnulého nemajetkovú ujmu 4 000 EUR, Krajský súd v Trnave rozsudkom sp. zn. 23Co/156/2016 priznal pozostalému manželovi 10 000 EUR a pozostalým deťom 8 000 EUR, Najvyšší súd Slovenskej Republiky priznal rozsudkom sp. zn. 1Cdo/113/2022 pozostalým deťom 8 000 EUR. Po zhodnotení všetkých vyššie uvedených kritérií súd dospel k záveru, že spravodlivému usporiadaniu zodpovedá náhrada nemajetkovej ujmy v prospech žalobkyne 1/ ako pozostalej manželke vo výške 10 000 EUR, a to ako základ pred zhodnotením spoluzavinenia zo strany primárne poškodeného.

39. Pri výške náhrady nemajetkovej ujmy bolo nutné skúmať aj okolnosti na strane žalovaného - miera jeho zavinenia a spoluzavinenia na usmrtení osoby, postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a ďalšie) a dopad udalosti do sféry žalovaného. S ohľadom na záver trestného konania je zrejmé, že zavinenie žalovanej 1/ je dané. Žalovaná 1/ bola aj trestnoprávne postihnutá a je zodpovedná aj civilnoprávne. O uvedenom niet pochýb a ani sporu medzi stranami. Čo sa týka ľútosti a ospravedlnenia, súd má za to, že žalovaná 1/ tak učinila, a to na prvom pojednávaní na ktorom bola osobne prítomná. To, že žalovaná 1/ nebola prítomná na pohrebe nebohého sa súdu javí ako prirodzené, pretože jej prítomnosť by vyvolávala len ďalšie negatívne emócie vzhľadom na zavinenie. Zároveň je potrebné uviesť, že žalovaná 1/ si bola plne vedomá svojho činu, čo vyplýva aj z uzatvorenej dohody o vine a treste v trestnom konaní. Pre toto konanie najvýznamnejším však bolo posúdiť mieru spoluzavinenia samotného E. B.. Z vykonaného dokazovania z trestného konania vyplynulo, že E. B. viedol bicykel pod vplyvom alkoholu, pričom bol absolútne nespôsobilý správne a bezpečne viesť bicykel v cestnej premávke (viď bližšie odsek 19 tohto rozsudku). Bicykel bol neosvetlený a bez reflexných prvkov. E. B. bol oblečený v tmavom oblečení a takisto bez akýchkoľvek reflexných prvkov. Pri odbočovaní sa nepresvedčil, či tak môže bezpečne urobiť a vošiel do jazdnej dráhy prichádzajúcemu osobnému motorovému vozidlu Škoda Fabia, čím E. B. vytvoril náhlu a nepredvídateľnú prekážku v koridore jazdy vozidla Škoda Fabia, v dôsledku čoho došlo k stretu vozidla s ním a k jeho zraneniu (viď podrobnejšie odsek 20 tohto rozsudku). Následne zostal ležať na ceste, čím bola vytvorená neosvetlená a ťažko spozorovateľná prekážka v jazde žalovanej 1/. Je tak zrejmé a s týmto výsledkom skončilo aj trestné konanie, že E. B. v úplnosti zavinil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k jeho zrazeniu osobným motorovým vozidlom Škoda Fabia. Zároveň však E. B. svojim konaním spoluzavinil aj druhú dopravnú nehodu, v ktorej dôsledku bol prejdený osobným motorovým vozidlom žalovanej 1/. Aj na druhú nehodu totiž malo vplyv, že E. B. vstúpil na pozemnú komunikáciu v nevhodnom oblečení a pod vplyvom alkoholu v takej miere, ktorá ho činila absolútne nespôsobilým v cestnej premávke. Hoci už

bol v čase druhej dopravnej nehody len ležiacim, vždy bol neosvetlený a bez akýchkoľvek reflexných prvkov v čase zníženej viditeľnosti - stmievania sa. Keďže k druhej nehode došlo v krátkom časovom okamihu po prvej nehode, na mieste panoval zmätok a miesto nehody nebolo riadne označené. Ako uviedla samotná žalovaná 1/ prítomnosť iných áut a iných osôb rozptýlila jej pozornosť. Žalovaná 1/ nemohla s ohľadom na okolnosti dospieť hneď k jednoznačnému záveru, že táto prítomnosť áut a osôb je dôsledkom dopravnej nehody a že na vozovke v jej jazdnej dráhe leží zranený človek. Uvedené tak podľa názoru súdu znižuje (nie však vylučuje) mieru zodpovednosti žalovanej 1/. Vzhľadom na všetky uvedené argumenty, súd prihliadol na spoluzavinenie primárne poškodeného a náhradu nemajetkovej ujmy znížil o 50% (t. j. 5 000 EUR) a teda priznal žalobkyni 1/ po odpočítaní sumy priznanej v prvom rozsudku súdu prvej inštancie (1 500 EUR) sumu vo výške 3 500 EUR.

40. Čo sa týka žalobcov 2/ až 5/ ako detí E. B., mali s ním vytvorený živý a veľmi blízky vzťah, ktorý vyplýval z ich blízkeho rodinného puta. Žalobkyňa 2/ žila v blízkosti E. B. (v jednej obci) a takmer denne sa stretávali. Žalobca 3/ býval s E. B. v jednej domácnosti a žalobca 4/ mal dom postavený na tom istom dvore ako E. B.. Žalobcovia 2/ až 4/ tak E. B. denne stretávali, vzájomne si pomáhali pri vykonávaní denných úloh a potrieb, spoločne trávili sviatky a výročia blízkych a aj iné spoločné voľné chvíle. Boli si oporou a zdieľali svoje radosti a problémy. Žalobkyňa 5/, aj keď sa odsťahovala z rodnej obce, udržiavala s E. B. veľmi čulý vzťah. Pravidelne sa domov vracala, aj niekoľkokrát do mesiaca. V čase svojej materskej dovolenky trávila čiastočne čas v domácnosti E. B.. Zhrnujúc vyššie uvedené tak súd ustálil, že vzťahy medzi žalobcami 2/ až 5/ a E. B. boli veľmi vrúcne. Čo sa týka hmotnej závislosti nejakej osoby na E. B., táto nebola zistená. Aj keď výpovede žalobcov 2/ až 5/ naznačili, že im v minulosti finančne pomáhal, v čase nehody, vzhľadom na ich vek a schopnosť samostatne sa živiť, už títo neboli hmotne naviazaní na E. B.. Zásah bol tak predovšetkým imateriálny. Súd pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy u žalobcov 2/ až 5/ prihliadol k takým istým skutočnostiam ako u žalobkyne 1/ (viď odsek 38). Súd nevidel potrebu detailne rozberať každý jeden vzťah žalobca (2/ až 5) – nebohý, pretože v konaní sa preukázalo, že všetky deti mali so svojím otcom veľmi dobrý vzťah, pravidelne sa navštevovali a ani u jedného dieťaťa nebola zistená odcudzenosť od svojho otca. Po zhodnotení všetkých vyššie uvedených kritérií ako aj judikátom spomenutým v odseku 38 súd dospel k záveru, že spravodlivému usporiadaniu zodpovedá náhrada nemajetkovej ujmy v prospech každého zo žalobcov 2/ až 5/ ako pozostalým deťom vo výške 8 000 EUR, a to ako základ pred zhodnotením spoluzavinenia zo strany primárne poškodeného. S prihliadnutím ale na už spomenuté spoluzavinenie E. B., ktoré bolo výrazného rozsahu a ďalšie okolnosti, ktoré znižujú mieru zodpovednosti žalovanej 1/, bolo potrebné aj výrazne znížiť výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, tak ako súd učinil u žalobkyni 1/ t. j. o 50 % (na sumu 4 000 EUR). S ohľadom na výsledky dokazovania, intenzitu vzťahov žalobcov 2/ až 5/ s E. B. a jeho spoluzavinenie a zásahu do osobnostných práv žalobcov 2/ až 5/, súd ustáli, že primeraná náhrada nemajetkovej ujmy po odpočítaní sumy priznanej v prvom rozsudku súdu prvej inštancie (1 000 EUR) je 3 000 EUR. Súd tak zohľadnil významnosť manželského puta, ktoré prevyšuje aj rodičovské puto. Skutočnosť, že sú žalovanými dva subjekty a každý na základe iného právneho základu, súd zohľadnil tak, že povinnosť platiť uložil obom žalovaným s tým, že plnením jedného zo žalovaných dochádza v rozsahu plnenia k zániku povinnosti druhého žalovaného.

41. Keďže súd určil podľa vyššie spomenutých kritérií náhradu za nemajetkovú ujmu u každého žalobcu vo výške, ktorá zodpovedá podľa názoru súdu spravodlivému usporiadaniu, vo zvyšku žalobu zamietol.

42. Súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade sa za plne úspešných považujú žalobcovia 1/ až 5/, keďže im bola priznaná žiadaná náhrada nemajetkovej ujmy. Aj keď táto bola priznaná v nižšej ako požadovanej výške, je daný ich plný úspech v konaní, keďže posúdenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od súdneho posúdenia (viď rozhodnutie KS TN sp. zn. 27Co/61/2020 - 118 zo dňa 25.08.2020). O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Trenčín, pracovisko Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).